

Sekretariatet
Charlotte Funseth
charlotte.funseth@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/690/2024
2025-01-07

Revidering av bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KR25)

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioners styrelse har den 18 oktober 2024 antagit förslag till reviderade bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KR 25). OPF-KR 25 gäller för förtroendevalda som tidigare omfattats av OPF-KL14 och/eller OPF-KL18 eller som tillträdde vid valet 2018 och senare och inte tidigare omfattats av PBF eller PRF-KL i kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. OPF-KR25 är utformat för tillämpning hos respektive kommun och /region. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna.

OPF-KR 25 omfattar reviderade bestämmelser för förtroendevalda gällande pension. Utgångspunkten för OPF-KR 25 har varit det nu gällande OPF-KL18, som antogs av SKLs styrelse 2018-09-14.

Sedan den 1 januari 2023 gäller AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %. SKR konstaterar att utifrån kommunallagen (2017:725) så ska de förtroendevalda ges skälig ersättning i nivå med de villkor som gäller för anställda inom kommuner och regioner och ser därför följande ändring av nivåer i kapitel 3 Pensionsbestämmelser.

Övergripande förändring:

I kapitel 3, Pensionsbestämmelser § 5, införs en justering av pensionsavgifterna. För inkomster upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp fastställs pensionsavgiften till 6 procent och 31,5 procent för inkomstdelar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

Ett antal mindre justeringar av redaktionell karaktär har också gjorts. Bland annat har man i OPF-KR 25 ändrat åldern för hur länge man kan få ekonomiskt omställningsstöd efter avgång från uppdrag - som längst till månaden innan man uppnår riktåldern* för uttag av allmän pension (orange kuvert), vilken än så länge är/blir 67 år men kommer att höjas utifrån förändring av medellivslängd. I OPF-KL 18 står det däremot som längst till man når åldern i LAS § 32 a, vilken är 69 år. Så det är en ändring ”åt det sämre hållet”, om man så vill, men å andra sidan kommer riktåldern som sagt att skjutas framåt. Samma ändring har även gjorts gällande förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

OPF-KL18 fastställdes av regionfullmäktige 2018-12-11 § 179 och samtidigt utsågs regionstyrelsen till pensionsmyndighet. En översyn av reglerna gjordes under 2022 vilket

ledde till att regionfullmäktige 2022-10-12 § 107 beslutade följande: Bestämmelser om omställningsstöd, pension samt familjeskydd till förtroendevalda (OPF-KL 18) ändras så att undantaget (2 Kap. §6, andra stycket, första meningen, Cirkulär 18:32), om att det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd inte samordnas med förvärvsinkomster, tas bort. Samt att sista meningen i §6 ändras till "Ett (1) prisbasbelopp per kalenderår undantas från samordning". I övrigt ska regionfullmäktiges beslut 2018-12-11 § 179 fortsatt gälla.

Region Jämtland Härjedalen bör revidera reglerna enligt SKRs förslag gällande främst § 5 om justerade pensionsavgifter samt byta namn till OPF-KR 25 men samtidigt behålla tidigare beslut om samordning med förvärvsinkomster från första året, se markeringar i bilaga.

SKRs styrelse har också beslutat att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna. Det kan innebära att reglerna behöver revideras igen inför kommande mandatperiod.

*riktålder är en ålder, som börjar användas fullt ut fr o m år 2026 men delvis redan nu, och som man rekommenderas att som minst arbeta till, för att allmän pension ska uppnå en nivå som är i paritet med tidigare generationer. Däremot kan man ta ut allmän pension fr o m riktåldern minus 3 år, d v s 64 år fr o m januari 2026 (t o m dec 2025 möjligt fr 63 år).

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderade bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR25) med tillhörande bilaga antas.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Mikael Ferm
Stabschef

Utdrag till

Stabschef
Pensionshandläggare
HR-direktör
Sekretariatet